

Sygn. akt III KK 13/20

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 lutego 2020 r.,
sprawy **K. F.**,
skazanego z art. 178a § 4 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt V Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w L. z siedzibą z Ś.
z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł :

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L. wyrokiem z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. II K (...), uznał K. F. za winnego tego, że w dniu 3 września 2016 r. w miejscowości O. gmina T. województwa (...) kierował motocyklem marki Honda o numerze rejestracyjnym (...) w ruchu lądowym po drodze publicznej będąc w stanie nietrzeźwości, gdzie przeprowadzone badanie wykazało 1,0 promila zawartości alkoholu we krwi, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu

Rejonowego w N. z dnia 28 maja 2008 r. za sygn. akt VI (...), i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. skazał oskarżonego na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio, na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych.

Obrońca w apelacji zarzucił:

„I. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a mianowicie:

1. art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., polegającą na naruszeniu prawa do obrony, poprzez nieuwzględnienie na rozprawie w dniu 22 stycznia 2019 r. wniosku obrońcy o odroczenie rozprawy, celem umożliwienia stawiennictwa oskarżonego na kolejny wyznaczony termin rozprawy oraz złożenia przez niego wyjaśnień, a także ustosunkowania się do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w sytuacji, kiedy to nie mógł on stawić się na rozprawę wyznaczoną na dzień 22 stycznia 2019 r. z uwagi na obiektywne przesłanki, tj. brak dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i niemożność z tego powodu opuszczenia Wielkiej Brytanii;
1. błąd w ustaleniach faktycznych, mających istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, przejawiający się w:
 1. bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż złożenie przez obrońcę w dniu 22 stycznia 2019 r. wniosku o odroczenie rozprawy celem umożliwienia oskarżonemu złożenia wyjaśnień zmierza do przedłużenia postępowania, w sytuacji, kiedy to jego nieobecność na rozprawie została w należyty sposób usprawiedliwiona;
 2. bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż nie zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami, który sprzeciwiałby się dożywotniemu wyeliminowaniu oskarżonego z ruchu, jako osoby kierującej wszelkimi pojazdami mechanicznymi, w sytuacji, kiedy to oskarżony ma na utrzymaniu małoletnie dzieci w wieku szkolnym, a ponadto prowadzi własną działalność gospodarczą, do prowadzenia której niezbędne

jest posiadanie prawa jazdy kat. B, zaś wyeliminowanie go dożywotnio z ruchu wszelkimi pojazdami mechanicznymi uniemożliwi mu utrzymanie rodziny, co będzie stanowiło dla rodziny oskarżonego zbyt daleko idące skutki oraz konsekwencje w stosunku do wagi popełnionego przez oskarżonego czynu;

3.rażącą niewspółmierność kary i orzeczonego środka karnego zaskarżonego orzeczenia przejawiającą się w wymierzeniu oskarżonemu K. F. kary 4 miesięcy bezwzględnego pozbawienia wolności, w sytuacji gdy okoliczności popełnienia przez oskarżonego czynu oraz jego postawa po jego popełnieniu tj. przyznanie się przez oskarżonego do popełnienia zarzucanego mu czynu, doskonała opinia, jaką cieszy się oskarżony w lokalnym środowisku, ustabilizowana sytuacja życiowa, utrzymywanie przez oskarżonego małoletnich dzieci jako jedyny żywiciel rodziny, powinny mieć wpływ na wyważoną decyzję Sądu co do wymiaru kary i skutkować zastosowaniem wobec oskarżonego dyrektywy zawartej w art. 37a k.k., ewentualnie skutkować zawieszeniem jej wykonania.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2019 r., sygn. V Ka (...), Sąd Okręgowy w L. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

W kasacji obrońca skazanego zarzucił:

”I. obrazę art. 457 § 3 k.p.k., polegającą na nienależytym sposobie rozważenia i ustosunkowania się do zarzutów i argumentacji skargi apelacyjnej, w szczególności niedostateczne, niezbyt wnikliwe, a jedynie ogólnikowe i powierzchowne wyjaśnienie, dlaczego zarzuty naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 6 k.p.k. oraz art. 117 § 2 k.p.k., zawarte w apelacji obrońcy oskarżonego K. F., Sąd uznał za niezasadne, bez odniesienia się do sytuacji oskarżonego związanej ze zniszczeniem jego dokumentu uprawniającego do przekraczania granicy i przedłużającym się, niezawinionym przez oskarżonego, czasem oczekiwania na wydanie nowego dokumentu, co uniemożliwiło mu stawiennictwo na rozprawie i złożenie wyjaśnień, które to uchybienie uniemożliwia prawidłową ocenę

przeprowadzonej przez Sąd *ad quem* kontroli instancyjnej orzeczenia Sądu Rejonowego w L. z siedzibą w Ś.,

- II. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. polegającą na dopuszczeniu się rażącego naruszenia reguł procedowania, poprzez nieustosunkowanie się merytorycznie do wszystkich podniesionych w apelacji obrońcy zarzutów i wniosków, w szczególności nie odniesienie się do argumentacji obrońcy, w której wskazywał, że w przedmiotowej sprawie spełniona zastała przesłanka, o jakiej statuuje art. 42 § 3 k.k., tj., iż zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami, pozwalający na odstępnie od dożywotniego wyeliminowania oskarżonego z ruchu drogowego, jak również nie odniesienie się do wniosku obrońcy zawartego w złożonej apelacji o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu II poprzez orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w wymiarze krótszym niż dożywotni i ograniczenie przedmiotowego zakazu jedynie w stosunku do pojazdów mechanicznych kat. A., co w konsekwencji skutkowało zaakceptowaniem przez Sąd *ad quem* wad orzeczenia Sądu Rejonowego, bez rozważenia zasadności wniosków podniesionych przez obrońcę w pisemnym środku zaskarżenia.”

Skarżący wniósł o uchylenie obu wyroków i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 523 § 1 k.p.k., kasacja strony może być wniesiona z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść wyroku sądu odwoławczego. Uwzględnienie kasacji uzależnione jest więc od wykazania obu wyżej wymienionych okoliczności. Tymczasem, w kasacji nie tylko nie powołano się na tzw. bezwzględne powody odwoławcze (art. 439 k.p.k.), ale nawet zabrakło w zarzutach stwierdzenia, że doszło do rażącego naruszenia prawa, a tylko powołano się na apelacyjną formułę obrazy przepisów postępowania (zob. art. 438 k.p.k.).

Przechodząc do istoty i zarzutu z pkt. 1, należy mieć w polu uwagi okoliczności dostrzeżone przez Sąd odwoławczy, że oskarżony usprawiedliwiał za pośrednictwem obrońcy swoją nieobecność na rozprawach w dniach: 20 marca 2018 r., (k. 116-117 i k. 118v) oraz 19 września 2018 r. (k. 165-168 i k. 153v). Obrońca wniósł wówczas o prowadzenie rozprawy pod nieobecność oskarżonego (k. 118v, 153). Sąd I instancji kontynuował postępowanie również w dniu 13 listopada 2018 r., po uzyskaniu informacji od obrońcy, że oskarżony wie o tym terminie rozprawy i uznawszy, że był on o niej powiadomiony (k. 169). Oskarżony nie stawiał się na rozprawie ostatniej – w dniu 22 stycznia 2019 r., kiedy to miał założyć wyjaśnienia nie dotyczące istoty zarzutu (zob. k. 171v), i o której to rozprawie był powiadomiony. Tym razem oskarżony nie usprawiedliwiał Sądowi swojego niestawiennictwa, nie wnosił o przerwanie albo odroczenie rozprawy, ani osobiście ani przez obrońcę, który jedynie oświadczył, że oskarżony dotychczas „nie dostał paszportu” (k. 178v). Nie było zatem podstawy z art. 117 § 2 k.p.k. do uznania, że oskarżony należycie usprawiedliwił swoje niestawiennictwo, i w rezultacie – stwierdzenia przez Sąd odwoławczy o obrazie tego przepisu przez Sąd Rejonowy. Istotne dla oceny są dalsze dwie okoliczności; po pierwsze, w pkt. 1 kasacji podniesiono jedynie zarzut „obrazy” art. 457 § 3 k.p.k., a więc wadę uzasadnienia Sądu odwoławczego, ale już nie wskazano, jako naruszonego art. 433 § 2 k.p.k., choć wspomniano o „nienależytym sposobie rozważenia zarzutów i argumentów apelacji”, z czym jednak nie łączył się niewykonany obowiązek wykazania takiego uchybienia i możliwość istotnego wpływu na treść wyroku Sądu Okręgowego, i po drugie, oskarżony był powiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej, na którą się nie stawiał (k. 2015). Mógł wówczas złożyć uzupełniające wyjaśnienia. Ten sam obrońca nie postulował na tejże rozprawie dodatkowego przesłuchania oskarżonego, nie wnosił o jej odroczenie w tym celu. Sam oskarżony nie skierował żadnych wniosków do Sądu Okręgowego; na piśmie ani przez swego obrońcę. Należy przypomnieć, że stronie służy kasacja od wyroku sądu odwoławczego. Należy, więc wykazać, że to ten Sąd dopuścił się rażących uchybień prawa, które mogły mieć istotny wpływ na treść jego orzeczenia.

Tak się nie stało, również gdy idzie o drugi zarzut kasacji, jakoby zachodził wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami przemawiający za

odstąpieniem od dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (art. 42 § 3 *in fine* k.k.), obrońca wykazał tę okoliczność, a Sąd odwoławczy nie odniósł się do jego argumentacji. Wbrew twierdzeniu skarżącego, Sąd odwoławczy rozpoznał zarzut z pkt II ppkt 2 apelacji dotyczący rozstrzygnięcia o wspomnianym środku karnym. Świadczy o tym treść uzasadnienia wyroku od słów "Nieuprawniony jest zarzut skarżącego..." do słów " w ruchu drogowym". Brak powtórzenia w motywach okoliczności wskazanych w apelacji na poparcie tego zarzutu nie dowodzi jego pominięcia.

Niedosyt skarżącego co do formy uzasadnienia nie przedkłada się na uchybienie art. 433 § 2 k.p.k., zważywszy również na to, że motywy wyroku są czynnością sprawozdawczą z czynności wykonanych przy wyrokowaniu. A rozważenie obu zarzutów rzeczywiście miało miejsce, co niewątpliwie wynika z uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego.

Z przytoczonych wyżej względów oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.